

Briuselis, 2019 06 05
COM(2019) 517 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2019 m. Vengrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2019 m. Vengrijos konvergencijos programos**

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2019 m. Vengrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2019 m. Vengrijos konvergencijos programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2018 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2019 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. kovo 21 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2018 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Vengrija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (2) 2019 m. vasario 27 d. paskelbta 2019 m. Vengrijos ataskaita². Joje įvertinta Vengrijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2018 m. liepos 13 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas rekomendacijas, ir Vengrijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² SWD(2019) 1016 *final*.

- (3) 2019 m. balandžio 30 d. Vengrija pateikė 2019 m. nacionalinę reformų programą ir 2019 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013³ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse⁴;
- (5) šiuo metu Vengrijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė. 2019 m. konvergencijos programoje Vyriausybė numato 2019 m. nominalų deficitą sumažinti iki 1,8 % BVP, palyginti su 2,2 % BVP 2018 m. Planuojama, kad deficitas toliau laipsniškai mažės – iki 1,2 % 2021 m., o 2023 m. bus pasiektas subalansuotas biudžetas. Remiantis perskaičiuotu struktūriniu balansu⁽⁵⁾, Vengrija 2022 m. priartėtų prie vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo (jis buvo pakeistas iš 1,5 % BVP struktūrinio deficito 2019 m. į 1,0 % BVP nuo 2020 m.) ir jį pasiektų dar kitais metais. Konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP palaipsniui mažės ir iki 2022 m. pabaigos bus mažesnis nei 60 %. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas 2019 m., o nuo 2020 m. – labai palankus – tai kelia pavojų, kad nebus pasiekta deficito tikslų. Be to, priemonės, kurių reikia norint pasiekti planuojamus deficito tikslus nuo 2020 m., nėra pakankamai konkretizuotos;
- (6) 2018 m. birželio 22 d. pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 121 straipsnio 4 dalį Taryba nusprendė, kad 2017 m. Vengrijoje pastebėtas didelis nukrypimas nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Atsižvelgdama į nustatytą didelį nukrypimą, 2018 m. birželio 22 d. Taryba Vengrijai rekomendavo imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad 2018 m. grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų⁶ nominalus augimas neviršytų 2,8 %, o tai atitiktų 1,0 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. 2018 m. gruodžio 4 d. Taryba padarė išvadą, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgta į 2018 m. birželio 22 d. Tarybos rekomendaciją, ir pateikė patikslintą rekomendaciją. Naujojoje rekomendacijoje Taryba paprašė Vengrijos imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad 2019 m. grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 3,3 %, o tai atitiktų 1,0 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. 2019 m. birželio XX d. Taryba padarė

³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).
COM(2014) 494 *final*.

⁴ Pagal ciklą pakoreguotas balansas atėmus vienkartinės ir laikinasias priemones, Komisijos perskaičiuotas taikant bendrai sutartą metodiką.

⁶ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos atėmus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas išlaidas Sąjungos programoms ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per 4 metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės pajamų priemonės arba teisės aktais nustatytas pajamų didėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

išvadą, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos rekomendaciją. Be to, remiantis 2018 m. galutiniais duomenimis nustatyta, kad 2018 m. Vengrija labai nukrypo nuo rekomenduoto koregavimo;

- (7) remdamasi SESV 121 straipsnio 4 dalimi ir Reglamento (EB) Nr. 1466/97 10 straipsnio 2 dalimi, 2019 m. birželio 5 d. Komisija pateikė įspėjimą Vengrijai, kad 2018 m. pastebėtas didelis nukrypimas nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. 2019 m. birželio XX d. Taryba priėmė tolesnę rekomendaciją, kurioje patvirtinama, kad Vengrijai reikia imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad 2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 3,3 %, o tai atitiktų 1,0 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Remiantis Komisijos 2019 m. pavasario prognoze, esama rizikos, kad 2019 m. nuo tos rekomendacijos bus nukrypta;
- (8) 2019 m. birželio XX d. Taryba rekomendavo Vengrijai imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad 2020 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 4,7 %, o tai atitiktų 0,75 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Taip Vengrija laikytusi tinkamo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Remiantis Komisijos 2019 m. pavasario prognoze, jeigu politika nesikeis, esama rizikos, kad 2020 m. nuo to reikalavimo bus nukrypta. Apskritai Taryba laikosi nuomonės, kad, siekiant laikytis Stabilumo ir augimo pakto nuostatų, remiantis 2019 m. birželio XX d. Vengrijai pateikta rekomendacija ištaisyti pastebėtą didelį nukrypimą nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, nuo 2019 m. reikės imtis svarbių papildomų priemonių;
- (9) sparčiai augant ekonomikai, bendras užimtumo lygis labai pagerėjo, tačiau ne visų grupių vienodai. Užimtumo ir darbo užmokesčio skirtumai tarp įgūdžių grupių ir vyrų bei moterų tebėra dideli, palyginti su ES vidurkiu. Moterų ir vyrų užimtumo lygių skirtumas yra didelis iš dalies dėl kokybiškos vaikų priežiūros menkos pasiūlos. Įvairių pažeidžiamų grupių, įskaitant romus ir neįgaliuosius, dalyvavimo darbo rinkoje rezultatai yra prasti. Nepaisant to, kad viešųjų darbų sistema, kuri nepadeda jos dalyviams veiksmingai rasti darbą pirminėje darbo rinkoje, buvo sumažinta, ji vis dar yra didelio masto. Kitos politikos priemonės, skirtos padėti bedarbiams arba neaktyviems asmenims rasti darbą arba mokymą, yra nepakankamai į tai orientuotos. Pagerinti įsidarbinimo galimybes būtų galima ugdant skaitmeninius įgūdžius. Naujausios priemonės skirtos padėti grąžinti į darbą kuo daugiau į pensiją išėjusių žmonių ir ilgainiui padidinti jų skaičių. Apskritai, Vengrijos skurdo rodikliai gerėja nuo 2013 m. Nedarbo išmokų mokėjimo trukmė yra trumpiausia ES (ne ilgiau kaip 3 mėn.) ir ji gerokai trumpesnė nei laikas, kurio vidutiniškai reikia darbui susirasti;
- (10) žmonių, kuriems gresia skurdas ir socialinė atskirtis, dalis mažėja. Akivaizdžiai pereita nuo socialinių išmokų prie su darbu susijusios paramos šeimai ir išmokų natūra, tačiau jos dar nepakankamai orientuotos į neturtinguosius. Nors subsidijos būstui įsigyti buvo išplėstos, socialinio būsto pasiūla nepagerėjo;
- (11) mokymosi rezultatai nesiekia ES vidurkio ir iš jų matyti, kad esama didelių teritorinių skirtumų. Mokyklos nebaigusių asmenų skaičius yra didesnis už ES vidurkį, o tretinį išsilavinimą įgijusių asmenų – mažesnis. Švietimo sistema kliudo socialiniam judumui. Moksleiviai anksti išskirstomi į skirtingų rūšių mokyklas, dėl to atsiranda didelių mokymosi rezultatų ir profesijos pasirinkimo skirtumų. Mokyklų, kuriose dauguma mokinių yra romai, dalis išaugo nuo 10 % 2008 m. iki 15 % 2017 m. Naujausių priemonių, kuriomis siekiama mokyklose tolygiai išskirstyti palankių

sąlygų neturinčius moksleivius, poveikis yra ribotas, nes nevalstybinėms mokykloms reikalavimas priimti palankių sąlygų neturinčius moksleivius netaikomas. Palankių sąlygų neturintys vaikai dažniausiai lanko profesines vidurines mokyklas, kurioms labiau būdinga tai, kad pagrindinių gebėjimų lygis yra žemesnis, mokyklos nebaigiančių asmenų skaičius didesnis, atlyginimas mažesnis, o karjeros perspektyvos prastesnės. Menkas palankių sąlygų neturinčių asmenų grupių, ypač romų, dalyvavimas kokybiško švietimo sistemoje yra neišnaudota galimybė didinti žmogiškąjį kapitalą. Mokytojų trūkumas taip pat išlieka problema. Pastaraisiais metais mokytojų atlyginimai augo, tačiau vis tiek yra santykinai maži, palyginti su kitų tretinį išsilavinimą įgijusių asmenų. Mažas aukštųjų mokyklų studentų skaičius neatitinka aukštos kvalifikacijos darbuotojų didelės paklausos ir tretinį ir žemesnį išsilavinimą turinčių asmenų darbo užmokesčio skirtumo, kuris yra didžiausias ES. Vengrijos aukštosios mokyklos yra mažiausiai finansiškai savarankiškos visoje ES. Be to, dėl 2017 m. balandžio mėn. Aukštojo mokslo įstatymo pakeitimo, pagal kurį nustatyta papildomų reikalavimų tarptautiniams universitetams, kad šie galėtų veikti Vengrijoje, kilo dar daugiau abejonių dėl akademinės laisvės. 2018 m. tarptautiniu lygiu aukščiausiai vertinamas Vengrijos universitetas pranešė apie savo ketinimą išsikelti iš šalies dėl reguliavimo neapibrėžtumo, atsiradusio dėl šio pakeitimo;

- (12) sveikatos rodikliai atsilieka nuo daugelio kitų ES šalių ir juos lemia tiek nesveikas gyvenimo būdas, tiek mažas sveikatos priežiūros paslaugų teikimo veiksmingumas. Rūkymo, alkoholio vartojimo sukeltų sutrikimų ir nutukimo paplitimas yra vienas didžiausių ES. Vengrams kyla didžiausia iš visų ES gyventojų ankstyvos mirties dėl prastos oro kokybės rizika. Mirčių, kurių galima išvengti, skaičius yra vienas didžiausių ES iš dalies dėl nepakankamo prevencinio sveikatos tikrinimo ir netinkamo pirminės sveikatos priežiūros valdymo. Kalbant apie kokybiškos priežiūros prieinamumą, esama didelių socialinių ir ekonominių skirtumų. Viešosios išlaidos sveikatos priežiūrai yra mažesnės už ES vidurkį, piliečiai moka savo lėšomis, kad gautų kokybiškas paslaugas, o tai kelia pavojų, kad socialinė ir ekonominė atskirtis sveikatos priežiūros sektoriuje toliau didės. Sistema tebėra labai orientuota į ligonines, o pirminės sveikatos priežiūros trūkumai, visų pirma susiję su ankstyvu lėtinių ligų diagnozavimu ir prevencija, išlieka. Didelis sveikatos priežiūros darbuotojų trūkumas trukdo naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis skurdesnėse vietovėse;
- (13) mokslinių tyrimų ir inovacinių pajėgumų didinimas galėtų pagerinti prastus Vengrijos inovacijų diegimo rezultatus ir padidinti našumą. Žemą sukaupto intelektualio turto lygį atspindi nedidelis patentų, prekių ženklų ir dizaino paraiškų skaičius, nedidelis novatoriškų įmonių skaičius ir žemas mažųjų ir vidutinių įmonių internacionalizacijos lygis. Mažesnės įmonės ypač nenoriai diegia inovacijas, o tai trukdo joms dalyvauti pasaulinėse vertės grandinėse. Mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą (MTTP) vykdo tik kelios didelės, daugiausia užsienio kapitalo įmonės, kurios gauna dosnią Vyriausybės paramą. Remiant mokslu ir verslo bendradarbiavimą būtų prisidedama prie geresnių inovacijų diegimo rezultatų ir technologijų perdavimo. Valstybinio mokslo kokybė nukenčia nuo neefektyvios MTTP politikos ir nepakankamo finansavimo, nes viešojo sektoriaus išlaidos MTTP yra gerokai mažesnės už ES vidurkį. Naujausiomis politikos priemonėmis, kuriomis siekiama sumažinti finansavimą ir apriboti akademinį ir mokslinių tyrimų forumų nepriklausomumą, sukuriamas netikrumas akademinuose ir mokslinių tyrimų forumuose, o tai gali lemti talentingiausių mokslo darbuotojų emigraciją ir nuolatinį mokslinių tyrimų kokybės prastėjimą;

- (14) menkos susisiekimo vietos viešuoju transportu galimybės ir didelės kelionės į darbą ir atgal išlaidos prisideda prie nedarbo nepalankioje padėtyje esančiose vietovėse. Dėl prastos kelių ir geležinkelių tinklų būklės (daugiau nei pusė kelių tinklo yra prastos būklės, ypač nepalankioje padėtyje esančiose vietovėse) varžomas judumas ir mažėja kelionių saugumas. Transporto tinklai koncentruoti apie Budapeštą, o vietos tinklai ir šalį kertančios jungtys nėra pakankamai išplėtoti. Kelių eismo spūstys kelia vis didesnį iššūkį ir trukdo didinti našumą Vengrijos miestuose. Be to, per pastaruosius penkerius metus labai išaugo kelių transporto išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Vidaus vandenų laivyba Dunojaus upe, kuri kenčia nuo žemo vandens lygio, galėtų būti pagerinta, jei ji būtų ne taip griežtai reguliuojama;
- (15) energijos vartojimo efektyvumas gyvenamųjų namų sektoriuje tebėra mažas. Elektros energijos gamybos tinklą reikia paruošti decentralizuotai elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų šaltinių, kuri tampa vis svarbesnė. Pusei Vengrijos teritorijos kyla didelė klimato kaitos rizika, įskaitant sausras ir potvynius, todėl reikalingos investicijos į pagrindinių upių vandentvarką. Susirūpinimą ir toliau kelia oro tarša bei vandens kokybė. Pagrindiniai taršos šaltiniai – gyventojų deginamas kietasis kuras, žemės ūkis ir transporto sektoriuje išmetami teršalai. Žiedinė ekonomika tebėra pradiniam etape, komunalinių atliekų perdirbimas yra nepakankamai išplėtotas, o ekonominių priemonių nepakanka, kad būtų galima išspręsti Vengrijai kylančias aplinkos problemas;
- (16) susirūpinimą tebekelia korupcijos prevencija ir baudžiamasis persekiojimas už korupciją. Iš keleto rodiklių matyti, kad pastaruoju metu Vengrijoje korupcijos atvejų padaugėjo. Korupcijos rizika ir favoritizmas iškreipia išteklių paskirstymą, nes ištekliai nėra skiriami našiausioms įmonėms. Labai svarbus kovos su korupcija veiksnys yra prokuratūros veikimas. Nors atrodo, kad kovos su smulkia korupcija priemonės buvo taikomos gana sėkmingai, vis dar nesiimama jokių ryžtingų veiksmų, kuriais būtų siekiama baudžiamojon atsakomybėn už korupciją patraukti aukšto rango pareigūnus ar jiems artimus asmenis tais atvejais, kai kyla rimtų įtarimų. Susirūpinimą kelia atskaitomybė už sprendimus baigti tyrimus, nes nėra veiksmingų priemonių, kuriomis tokius sprendimus būtų galima užginčyti. Korupcijos prevencijai toliau trukdo viešosios institucijos, taikančios apribojimus, įskaitant didelius mokesčius už prieigą prie informacijos;
- (17) bendrosios kompetencijos teismų sistemos stabdžių ir atsvarų sistema, kuri yra labai svarbi norint užtikrinti teisminių institucijų nepriklausomumą, buvo dar labiau susilpninta. Nacionalinė teismų taryba patiria vis daugiau sunkumų bandydama atsverti Nacionalinės teismų tarnybos pirmininko įgaliojimus. Tai verčia suabejoti teisminių institucijų nepriklausomumu. Kalbant apie Administracinių teismų įstatymą, 2019 m. gegužės 30 d. Vyriausybė pateikė teisės akto projektą, kuriuo atšaukiamas Įstatymas dėl įsigaliojimo ir administraciniais teismams taikomų pereinamojo laikotarpio taisyklių;
- (18) pastaruoju metu viešųjų pirkimų sistema pagerėjo, tačiau kliūčių konkurencijai išlieka. Be kita ko, taikomos menkai viešinamos procedūros, esama sistemingų konkursų procesų pažeidimų, ypač susijusių su netinkamais atrankos bei sutarčių skyrimo kriterijais ir nevienodomis sąlygomis konkurso dalyviams. Nors kai kurie rodikliai rodo pagerėjimą, procedūrų, kuriose dalyvauja tik vienas konkurso dalyvis, skaičius tebėra didelis. Platesnis elektroninių viešųjų pirkimų naudojimas galėtų dar labiau padidinti efektyvumą ir skaidrumą;

- (19) Vengrijos socialinio dialogo struktūros ir procesai tebėra nepakankamai išplėtoti ir nesudaro sąlygų socialiniams partneriams prasmingai dalyvauti politikos formavimo ir įgyvendinimo procese. Nepakankamas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir ribotas skaidrumas turi neigiamos įtakos politikos formavimo faktinių duomenų bazei ir kokybei. Dėl to teisės aktai keičiasi dažnai ir nenusipėjamai ir atgrasoma nuo didelės pridėtinės vertės investicijų;
- (20) imtasi priemonių dar labiau gerinti mokesčių sistemą, tačiau kai kurių problemų liko. Darbo jėgos mokesčių našta sumažėjo, bet mokesčių našta, tenkanti mažai uždirbantiems asmenims, išlieka didelė. Su konkrečiais sektoriais susiję mokesčiai ir didelis smulkių mokesčių skaičius apsunkina mokesčių sistemą ir didina prievolių vykdymo išlaidas, visų pirma mažesnėms įmonėms;
- (21) reguliavimo kliūtys ir valstybės kišimasis į produktų rinkas trukdo efektyvių įmonių atrankai ir riboja konkurenciją. Valdžios institucijos ir toliau tam tikras paslaugas patiki valstybės valdomoms įmonėms arba specialiai tuo tikslu įsteigtoms privačioms įmonėms. Tam tikri konkretiems poreikiams skirti teisės aktai ir priemonės bei *ad hoc* išimtys, susijusios su tikrinimu, ar laikomasi konkurencijos taisyklių, trukdo rinkos veikimui ir investicijoms. Dar viena problema – teisinės sistemos nenusipėjamumas, ypač mažmeninės prekybos sektoriuje – jis per pastaruosius kelerius metus išgyveno dažną teisės aktų kaitą. Praėjusiais metais buvo priimti teisės aktai, kuriais nustatoma, kad reikia gauti papildomą specialų leidimą, norint pakeisti mažmeninės prekybos patalpų naudojimo paskirtį ar jų projektą. Profesijų reguliavimas taip pat tebėra griežtas. Nepakankama konkurencija šiuose sektoriuose gali pakenkti inovacijoms ir efektyvumui;
- (22) kad mokesčių sistemos taptų efektyvesnės ir teisingesnės, labai svarbu kovoti su agresyviu mokesčių planavimu. Agresyvaus mokesčių planavimo strategijų šalutinis poveikis kitoms valstybėms narėms skatina imtis koordinuotų nacionalinės politikos priemonių, kurios papildytų ES teisės aktus. Vengrija ėmėsi kovos su agresyviu mokesčių planavimu priemonių, tačiau šalyje fiksuojami palyginti dideli per specialiosios paskirties įmones įvežamo ir išvežamo kapitalo srautai, kurie neturi poveikio realiajai ekonomikai arba tas poveikis yra nedidelis. Kadangi Vengrijoje įsikūrusių įmonių atliekami dividendų, palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimai į užsienį (t. y. mokėjimai, kuriuos ES rezidentai atlieka trečiųjų valstybių rezidentams) išskaičiuojamaisiais mokesčiais neapmokestinami, tie mokėjimai, jei jie nėra apmokestinami ir gavėjo šalyje, gali būti neapmokestinami iš viso;
- (23) pašalinti tam tikrus rekomendacijose nustatytus trūkumus, visų pirma šalies ataskaitos⁷ D priede nurodytose srityse, galėtų padėti 2021–2027 m. ES fondų programavimas. Tai suteiktų Vengrijai galimybę atsižvelgiant į regioninius skirtumus optimaliai panaudoti šiuos fondus nustatytuose sektoriuose;
- (24) per 2019 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Vengrijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2019 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2019 m. konvergencijos programą ir 2019 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Vengrija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Vengrijos politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;

⁷

SWD(2019) 1016 final.

- (25) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2019 m. konvergencijos programą, o jos nuomonė⁸ atspindėta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

REKOMENDUOJA Vengrijai 2019 ir 2020 m. imtis šių veiksmų:

1. Užtikrinti, kad būtų laikomasi 2019 m. birželio XX d. Tarybos rekomendacijos ištaisyti didelį nukrypimą nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo.
2. Tęsti pažeidžiamiausių grupių integraciją į darbo rinką, visų pirma keliant kvalifikaciją, ir didinti socialinės paramos ir nedarbo išmokų adekvatumą. Gerinti mokymosi rezultatus ir didinti palankių sąlygų neturinčių asmenų grupių, ypač romų, dalyvavimą kokybiško bendrojo švietimo sistemoje. Pagerinti sveikatos priežiūros rezultatus remiant prevencines sveikatos priemones ir stiprinant pirminę sveikatos priežiūrą.
3. Vykdamas su investicijomis susijusią ekonominę politiką sutelkti dėmesį į mokslinius tyrimus ir inovacijas, mažo anglies dioksido kiekio energetiką ir transportą, atliekų tvarkymo infrastruktūrą, energijos ir išteklių vartojimo efektyvumą, atsižvelgiant į regioninius skirtumus. Didinti konkurenciją viešųjų pirkimų metu.
4. Stiprinti kovos su korupcija sistemą, be kita ko, stiprinant baudžiamąjį persekiojimą ir sudarant daugiau galimybių visuomenei susipažinti su informacija, taip pat stiprinti teisminių institucijų nepriklausomumą. Gerinti sprendimų priėmimo proceso kokybę ir skaidrumą palaikant veiksmingą socialinį dialogą ir bendradarbiaujant su kitais suinteresuotaisiais subjektais, taip pat atliekant reguliarius tinkamus poveikio vertinimus. Toliau paprastinti mokesčių sistemą, kartu ją stiprinant, kad būtų išvengta agresyvaus mokesčių planavimo rizikos. Didinti konkurenciją ir reguliavimo nuspėjamumą paslaugų sektoriuje.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

⁸ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.